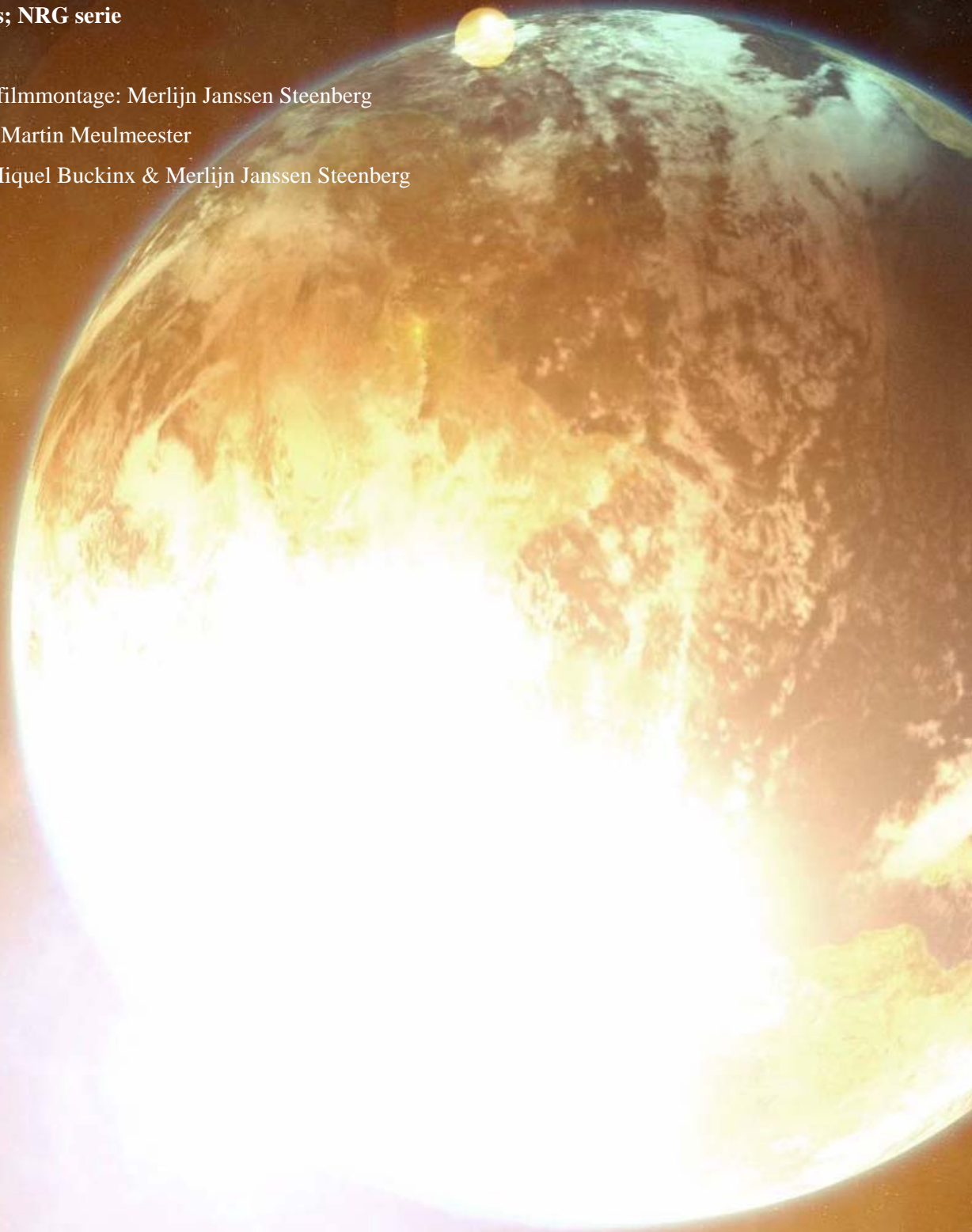

Synopsis; NRG serie

Camera/filmmontage: Merlijn Janssen Steenberg

Muziek: Martin Meulmeester

Regie: Miquel Buckinx & Merlijn Janssen Steenberg

Startpunt

De wereld is sinds de ontdekking van olie ('het zwarte goud') op globaal niveau bijna onbeschrijfelijk veranderd. Sinds de mens in staat is om fossiele brandstoffen zoals olie, gas en kool om te zetten in elektriciteit en brandstof, voor o.a. vervoer van goederen en personen, is er een geheel nieuwe handel ontstaan in goederen en energie waar iedereen koste wat kost deel van uit wil maken. Fossiele brandstoffen zijn koolwaterstofverbindingen die zijn ontstaan uit resten van plantaardig en dierlijk leven in het geologisch verleden van de aarde. Dit proces duurt miljoenen jaren. De mens verbruikt fossiele brandstoffen veel sneller dan dat de natuur ze vormen kan. De zogenaamde Piek van deze productie wordt in het geval van olie, volgens Piek Oil Nederland, in 2017 bereikt. De piek van aardgas ligt tussen 2020-2025, en die van steenkool tussen 2025-2030. Na deze piek zal de wereldwijde productie van aardolie en aardgas afnemen. Alleen de vraag van deze brandstoffen blijft stijgen. Als gevolg zal de prijs van fossiele energie waarschijnlijk hoog oplopen, wat astronomische gevolgen zal hebben op ieder man, vrouw en kind op de gehele wereld.

In Nederland wordt veel onderzoek gedaan naar duurzame energiebronnen (wind, zon, bio-massa, geo-thermisch etc), maar de productie hiervan voorziet maar zo'n 3% van de totale energieverbruik. In een wereld met dalende energieproductie zal economische groei onmogelijk worden. Kan de politiek een verschil maken en een nieuw economisch model hanteren waarin deze problemen serieus aangepakt worden?

Welke landen worden het hardste getroffen door de toekomstige schaarste en wat kan hieraan gedaan worden? Het is niet een kwestie van een nieuwe technologie uitvinden en toepassen. Het verbruik van energie moet ook terug gedrongen worden. Op het gebied van mentaliteit en cultuur is nog een hoop werk te doen. De mensen in Nederland zijn in staat om hun consumptioniveau terug te dringen naar een niveau wat minder energie vereist. De kredietcrisis helpt hierbij een handje, maar er zal een nieuwe culturele en economische revolutie nodig zijn om echte veranderingen, die hard nodig zijn, te kunnen realiseren.

Centraal thema

Als iedereen zou leven zoals de gemiddelde Nederlander hebben we twee werelddollen nodig. De voetafdruk van de Nederlander is astronomisch groot (4,7 hectare). Fossiele brandstoffen zijn noodzakelijk om deze afdruk mogelijk te maken. Hoe kan een Nederlander zijn voetafdruk kleiner maken zodat de toekomstige generaties een kans maken om te kunnen bestaan?

Probleemstelling

De energiecrisis staat niet op zichzelf. Door gebruik van fossiele energie en daaruit volgende industrialisatie is de mens ook bezig vele andere grondstoffen en hulpbronnen uit te putten, zoals de vruchtbaarheid van landbouwgrond, zoetwater (irrigatie, drinkwater etc), bio- en genetische diversiteit, fosfaat-kunstmest, een aantal metalen en mineralen, uranium en visstanden in de oceaan. De productie van al deze bronnen is in exponentieel tempo gestegen, evenals de bijbehorende vervuiling en uitstoot van broeikasgassen. Dit is in lijn met een exponentiële economische groei en bevolkingsgroei. Deze documentaire zal naast de energiecrisis aandacht besteden aan de gevolgen van klimaatverandering, de crisis in de landbouw/veeteelt en de politieke keuzes die gemaakt worden door de (inter)nationale gemeenschap rond deze problematiek. Het gebruik van fossiele energie is hierbij de rode draad.

Mentaliteit & cultuur

In dit onderdeel wordt er ingezoomd op het achterliggende economische model en de mentaliteit/cultuur van mensen. Waarom consumeren we zoveel? Waarom denken we dat groei normaal is en vergeten we de natuurlijke kringloop? Waarom is de voetafdruk van de gemiddelde Nederlander zo hoog en importeren we gewassen en energiebronnen van de andere kant van de wereld waardoor er een soort schijnwerkelijkheid ontstaat?

Oplossingen voor een duurzame toekomst

In het laatste deel van deze documentaire kijken we of er een nieuw cultureel en economisch model kan ontstaan, met als centraal thema een toenemende lokalisering van productie en consumptie van goederen, hand in hand met meer zelfredzaamheid en persoonlijke verantwoordelijkheid. We laten een paar voorbeelden zien van duurzame projecten, zoals een permacultuur-tuin, biologische waterzuivering en afvalverwerking, passieve/energie neutrale huizen, eco-dorp, natuur- en milieueducatie, Transition Towns/permacultuur en alternatief (rentevrij) geld.

Interviews

De documentaire wordt geleid door Merlijn Janssen Steenberg. Hij gaat op een ontdekkingsreis door Nederland naar allerlei plekken en mensen die interessant zijn voor de documentaire en betrekking hebben op het energievraagstuk. Er is een script met een filmplan opgesteld voor de plekken en personen die geïnterviewd gaan worden. De documentaire bestaat uit drie onderdelen die in elkaar verweven worden: vraagstuk, mentaliteit van Nederlanders en oplossingen. Oplossingen geven vaker ook aan wat het probleem is. Er wordt geprobeerd een prettige sfeer te creëren tijdens de interviews die in gespreksvorm opgenomen gaan worden. Dit wordt per interview bekeken. De film

gaat ongeveer een uur duren. De personen die beoogd worden om te interviewen en de plekken die bezocht worden staan uitgebreid beschreven in de bijlagen.

Afsluiting

De bedoeling van deze film is dat de kijker beseft dat er wel degelijk een probleem is op het gebied van energie. Voor alle menselijke activiteiten is energie nodig. Als deze opraakt of plotseling wegvalt heeft dat grote consequenties voor onze manier van leven. Als het energie gebruik vergeleken wordt met het rendement van alternatieve energiebronnen haalt de piek olie ons in 2017 in. Het kan zijn dat de overheid en bedrijven niet in staat zijn om dit probleem op tijd op te lossen. Het is bijna onvermijdelijk dat energie duurder wordt wat als gevolg heeft dat er grootschalige armoede bij de burgers ontstaat. De belangrijkste boodschap voor de kijker is dat er wel degelijk dingen gedaan kunnen worden. Er zijn talloze manieren waarmee je jezelf onafhankelijk kan maken van energie. De boodschap is dan ook de keuze om dit te doen.

Aanleiding

De aanleiding om deze documentaire te maken is vanuit een eerdere samenwerking tussen Miquel Buckinx en Merlijn Janssen Steenberg met de voorlichtingsfilm 'Permacultuur in Nederland'. Permacultuur is een mogelijke oplossing van het energievraagstuk. De reden voor het maken van deze documentaire is om een duidelijk beeld te geven aan de burgers dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor hun voetafdruk¹ op de aarde. Er hoeft niet gewacht te worden op een overheid en organisatie die deze problemen oplost. Door simpele veranderingen in consumptie kan er bespaard worden op energie wat in de toekomst het verschil tussen welvaart en armoede kan betekenen voor de kinderen die deze wereld erven.

¹ Met voetafdruk wordt bedoeld: de oppervlakte die er per persoon gebruikt wordt met het huidige energie en landbouw beleid.